

PODSTAWOWE WALORY INWESTYCYJNE I TURYSTYCZNE WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Wstęp

Celem niniejszego postępowania jest wyłonienie Wykonawcy, który przygotuje i przeprowadzi ogólnopolską kampanię informacyjno-promocyjną, mającą na celu wykreowanie pozytywnego wizerunku Województwa Zachodniopomorskiego jako regionu atrakcyjnego pod względem zarówno inwestycyjnym, jak i turystycznym, z uwzględnieniem szeroko rozumianych produktów turystycznych i kulturowych regionu.

Podstawowe informacje o walorach inwestycyjnych województwa zachodniopomorskiego

Zachodniopomorskie należy do grupy regionów o ponadprzeciętnej atrakcyjności inwestycyjnej. Potwierdza to ostatnia edycja rankingu przygotowanego przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową.

Województwo zachodniopomorskie charakteryzuje się bardzo dobrym położeniem względem rynków europejskich oraz państw Morza Bałtyckiego. Największe miasto w województwie - Szczecin skupia w sobie najwyższe wartości potencjału gospodarczego w województwie oraz posiada bardzo dobre połączenia komunikacyjne z europejskimi autostradami oraz dogodne połączenia morskie.

Głównymi atutami województwa są:

- wyjątkowe położenie regionu, które daje szansę wykorzystania w działaniach gospodarczych bogatego wachlarza środków transportu: wodnego, kolejowego, lotniczego oraz drogowego,
- województwo posiada bogate tradycje związane z gospodarką morską (przemysł okrętowy, rybołówstwo, turystyka nadmorska),
- ponad połowa powierzchni województwa to tereny rolnicze, co daje szansę na inwestycje oraz rozwój branży rolnej i spożywczej,
- wysokie walory przyrodnicze dla rozwoju turystyki (Morze Bałtyckie, Pojezierza Wałeckie oraz Drawskie),
- szczególnie walory inwestycyjne dla rozwoju turystyki, głównie w pasie nadmorskim województwa oraz Pojezierzach Drawskim oraz Wałeckim,
- duże możliwości produkcji energii odnawialnej (rośliny energetyczne, farmy wiatrowe), co w połączeniu z rozwojem turystyki sprawia, iż województwo zachodniopomorskie może stać się symbolem rozwoju zrównoważonego z wykorzystaniem nowoczesnych technologii wspierających gospodarkę regionalną.
- wykształcone kadry i czterysta hektarów wolnych terenów w specjalnych strefach ekonomicznych.

Sektory strategiczne dla województwa ujęte w strategii rozwoju regionalnego to przede wszystkim: gospodarka morską, gospodarka przemysłowa, turystyka, rozwinięte usługi komercyjne i wirtualne, przemysł informacyjny, przemysł komputerowy, przemysł telekomunikacyjny, usługi informatyczne i informacyjne, biotechnologie, technologie genetyczne, usługi konsultingowe, usługi wiedzy oraz rozwój telemetriki.

Preferencyjne warunki prowadzenia działalności gospodarczej występują w województwie m.in. w 4 Specjalnych Strefach Ekonomicznych takich jak:

- Kostrzyńsko-Słubicka SSE, podstrefy: gm. Barlinek, gm. Goleniów, gm. Gryfino, gm. Karlino, gm. Police, m. Białogard, gm. Łobez,

- SSE Euro-Park Mielec, podstrefa: m. Szczecin,
- Pomorska SSE, podstrefa: m. Stargard Szczeciński,
- Słupska SSE, podstrefy m. in.: m. Koszalin, m. Szczecinek, m. Wałcz.

W regionie zachodniopomorskim swoje miejsce znaleźli inwestorzy z całego świata. Co noc z Goleniowskiego Parku Przemysłowego wyjeżdżają samochody przewożące łopaty do turbin wiatrowych, wyprodukowane przez duńskiego potentata LM Wind Power Blades. W samym Goleniowie swoją centralę ulokował Swedwood, szwedzki koncern z branży drzewno-meblarskiej związany z Ikea. Tartaki i zakłady produkcyjne należące do koncernu rozsiadane są po całym regionie i kraju.

W stolicy województwa zainwestował duński producent piwa Carlsberg, a dwa z sześciu projektów z branży BPO sfinalizowanych w 2009 roku w Polsce trafiło właśnie do Szczecina. Włoski UniCredit i duński Coloplast dowodzą atrakcyjności miasta dla inwestycji usługowych. Drugi ośrodek regionalny, Koszalin, stał się domem dla Royal Greenland Seafood, największego w Europie przetwórcy ryb, a portugalski Jeronimo Martins uruchomił tu centrum logistyczne.

W Parku Przemysłowym Nowoczesnych Technologii w Stargardzie Szczecińskim japoński Bridgestone produkuje opony do samochodów ciężarowych i autobusów. Tuż obok nowoczesny zakład otworzył Cargotec, światowy potentat w produkcji urządzeń i maszyn do transportu i przeładunku towarów. Zdaniem Harriego Ojala, Wiceprezesa fińskiego Cargotec Corporation, miejsce ich inwestycji *posiada wszystkie cechy pozwalające prowadzić działalność gospodarczą: bliskość do europejskich klientów, port, autostrady, odpowiednie rozwiązania logistyczne i plany inwestycji drogowych.*

Wymienione projekty to tylko kilka przykładów udanych inwestycji zagranicznych w Zachodniopomorskiem, w którym zarejestrowanych jest ponad cztery tysiące firm z kapitałem zagranicznym. Wśród nich dominują inwestorzy z Niemiec, Skandynawii i pozostałych krajów europejskich, ale ofertę regionu docenili również Amerykanie, Chińczycy, Hindusi, Japończycy i Koreańczycy.

Dominujące znaczenie w regionalnej gospodarce ma turystyka, co wynika z walorów przyrodniczych regionu. Pobyt w Zachodniopomorskiem pozwoli nie tylko wypocząć, ale także poprawić stan zdrowia i kondycję. Natura stworzyła tu znakomite warunki sprzyjające leczeniu i regeneracji organizmu. Naturalne walory lecznicze - klimat, bogate złoża borowiny i solanki - stanowią podstawę funkcjonowania licznych uzdrowisk.

Inwestorom, których zainteresowały atuty i potencjał Pomorza Zachodniego, profesjonalną i bezpłatną pomoc na każdym etapie procesu inwestycyjnego zapewnia Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów Urzędu Marszałkowskiego, które jest regionalnym partnerem Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. COIE zwane jest *one stop shop* ze względu na szeroki zakres wsparcia, jakie oferuje, poczynając od informacji na temat warunków prawnych lokowania inwestycji w Zachodniopomorskiem, poprzez oferowane programy wsparcia, zachęty inwestycyjne, a skończywszy na konkretnych ofertach działek inwestycyjnych, dostępnych w bazie ofert inwestycyjnych.

Podstawowe informacje o walorach turystycznych Województwa Zachodniopomorskiego

Województwo Zachodniopomorskie jest regionem o ponadprzeciętnej atrakcyjności turystycznej.

Siłą Województwa Zachodniopomorskiego w rozwoju turystyki jest różnorodność walorów naturalnych oraz ich położenie geograficzne, a także walory dziedzictwa kulturowego Regionu. Położone w północno-zachodniej części Polski, graniczące z Niemcami, a przez Bałtyk z Danią i Szwecją, Województwo Zachodniopomorskie należy do najpiękniejszych i najbardziej atrakcyjnych turystycznie regionów kraju. Sama natura predestynuje tę okolicę do roli turystycznego giganta.

Charakterystyczne dla tego terenu są liczne krainy pojezierne z bogatą fauną i florą, czystymi wodami, a przede wszystkim 185-kilometrowy pas wybrzeża Bałtyku, plaże pokryte piaskiem oddzielone od lądu wydłami z unikatową roślinnością i klifami. Specyfika położenia Województwa oraz wynikająca z tego różnorodność walorów przyrodniczo-krajobrazowych, wpływa na wysoką atrakcyjność turystyczną tego obszaru.

Najważniejsze atuty turystyczne wynikające z położenia Regionu:

- Atrakcyjne nadmorskie położenie, w niedalekiej odległości od Danii i Szwecji.
- Graniczy z Niemcami, dużym rynkiem potencjalnych turystów.
- Posiada ciekawą rzeźbę terenu ukształtowaną przez działalność lodowca.
- Oferuje atrakcyjne walory środowiska naturalnego.
- Niska, w porównaniu ze średnią krajową, gęstość zaludnienia.

Walory turystyczne

Woda i las to podstawowe komponenty warunkujące rozwój turystyki i rekreacji, którymi Województwo Zachodniopomorskie dysponuje w znacznych ilościach. Woda jest jednym z najważniejszych zasobów użytkowanych środowiska przyrodniczego, odgrywającym znaczną rolę w kształtowaniu atrakcyjności turystycznej Regionu.

Wody

Charakterystyczną cechą Województwa Zachodniopomorskiego jest obfitość wód powierzchniowych. Wody powierzchniowe obszaru lądowego i morskie wody wewnętrzne zajmują łącznie 5,7 % obszaru Województwa (średnia krajowa wynosi 2,6 %) i 15,7 % powierzchni wód kraju. Pod tym względem Województwo Zachodniopomorskie zajmuje 2 miejsce w kraju po Województwie Warmińsko-Mazurskim.

Bałtyk

Najistotniejszym dla turystyki obszarem Województwa jest wybrzeże morskie Bałtyku. Występuje tu cały zespół walorów środowiska jakie daje styk lądu z morzem. Wybrzeże Pomorza zachodniego to: szerokie, piaszczyste plaże z wydrami i lasami oraz płytkimi jeziorami nadmorskimi. Atrakcję krajobrazową stanowią na tym obszarze klifowe urwiska, z których jedno z najpotężniejszych (95 metrów wysokości) znajduje się w Międzyzdrojach i stanowi popularny punkt widokowy. Strome urwiska wykształcone są także w paru innych punktach wybrzeża. Obszar nadmorski Województwa Zachodniopomorskiego charakteryzuje się najkorzystniejszymi warunkami klimatycznymi w całym basenie Morza Bałtyckiego. Specyficzny mikroklimat w powiązaniu ze zdrowotnymi właściwościami wody morskiej oraz obecnością źródeł wód głębszych i złóż surowców leczniczych, sprzyja rozwojowi funkcji sanatoryjnej i uzdrowiskowej. Poza typową turystyką rekreacyjną i wypoczynkową, bliskość morza stwarza warunki do rozwoju sportów wodnych i różnych form turystyki aktywnej oraz kwalifikowanej.

Pojezierza

Drugim obszarem o istotnym znaczeniu dla rozwoju turystyki są pojezierza powiązane w większości z terenami leśnymi. Na obszarze Województwa znajduje się ponad 1.600 jezior o powierzchni powyżej 1 ha zgromadzonych głównie na pojezierzach: Drawskim, Wałeckim, Myśliborskim i Wełtyńskim. Do największych zbiorników wodnych Województwa (powyżej 1.000 ha) zaliczamy 7 jezior: Dąbie (5,5 tys ha- największe jezioro deltowe w Polsce), Miedwie (3,5 tys ha), Jamno (2,2 tys ha), Drawsko, Wielimie, Bukowo, Lubie. Jeziora Dąbie i Miedwie zajmują odpowiednio IV i V miejsce w Polsce pod względem powierzchni, a Drawsko II miejsce pod względem głębokości (79,7m).

Zalew Szczeciński

Najbardziej charakterystycznym zbiornikiem wodnym, stwarzającym doskonałe warunki dla rozwoju rekreacji i turystyki aktywnej oraz kwalifikowanej jest Zalew Szczeciński o powierzchni 687 km² (w tym w granicach Polski – 410 km²). Zalew wchłania potężny strumień wód Odry i oddaje je morzu trzema cieśninami – Świną, Dźwiną i Pianą. Po obu stronach Zalewu Szczecińskiego znajduje się znaczna ilość przystani jachtowych i portów, sprzyjających rozwojowi turystyki i sportów wodnych na tym obszarze.

Rzeki

Na terenie Województwa Zachodniopomorskiego dobrze rozwinięta jest sieć rzek. Główną rzeką regionu jest Odra, jedna z dwóch największych rzek w Polsce. Głównymi, bezpośrednimi dopływami w granicach Województwa są rzeki: Myśla, Kurzyca, Słubia, Rurzyca, Tywa, Płonia, Ina, Gunica. W okolicach zbiorników wodnych gnieźdzą się ptaki wodne i błotne m.in. perkozy, kurki wodne, łabędzie nieme i krzykliwe, czaple, dzikie gęsi, bociany, kormorany i żurawie. Wiele cieków wodnych łączy się ze sobą za pomocą różnych zbiorników wodnych, co stwarza dogodne warunki dla turystycznego tworzenia i użytkowania szlaków wodnych. Specyficznym obszarem, oferującym odmienny rodzaj

produktu turystycznego niż tereny nadmorskie i pojezierza jest dolina oraz obszar ujściowy Odry. Jest to specyficzny teren, gdzie obszary atrakcyjne ze względów przyrodniczych, słabo przekształcone przez człowieka, przeplatają się z terenami silnie zurbanizowanymi.

Lasy

Lasy w Województwie Zachodniopomorskim spełniają ważną funkcję ekologiczną i stanowią o dużej atrakcyjności turystycznej regionu. Obszary leśne na terenie Województwa zajmują powierzchnię ponad 8.000 km², co stanowi ok. 36,03% ogólnej powierzchni (w niektórych gminach lesistość przekracza 50%). Lasy Województwa są częściowo udostępniane turystom poprzez system szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych i dydaktycznych. Jednocześnie tworzone są na tych terenach miejsca biwakowe, parkingi i miejsca postojowe pojazdów.

Turystyka aktywna i specjalistyczna

Ze względu na różnorodność walorów w Regionie, formami turystyki aktywnej i specjalistycznej preferowanymi do rozwoju w Województwie są:

- **Turystyka wodna.**
- **Turystyka piesza i rowerowa.**
- **Turystyka specjalistyczna obejmująca takie dziedziny aktywności, jak:**
 - **turystyka zdrowotna i uzdrowiskowa**
 - **golf,**
 - **turystyka konna,**
 - **myślistwo,**
 - **wędkarstwo,**
 - **sportowa.**

Krajobraz kulturowy Województwa Zachodniopomorskiego jest zróżnicowany. Obiektem zainteresowania turystycznego są w Województwie przede wszystkim bardzo liczne budynki i obszary zabytkowe. Do najbardziej charakterystycznych i atrakcyjnych form decydujących o charakterze krajobrazu kulturowego Województwa należą:

- Układy staromiejskie o średniowiecznej metryce z kościołami farnymi, ratuszami i zespołami zabudowy mieszczańskiej, głównie XIX-wiecznej (m.in. Cedynia, Darłowo, Lipiany, Maszewo, Mieszkowice, Trzcińsko-Zdrój, Trzebiatów), a także odbudowane zespoły staromiejskie w Szczecinie i Kołobrzegu;
- Średniowieczne systemy obronne miast z wieżami, basztami, bramami i fosami z okresu średniowiecza, zachowanymi niemal w pełni, m.in. w Pyrzycach, Reczu, Moryniu, Stargardzie Szczecińskim, Trzcińsko-Zdroju, Lipianach, Maszewie. Wśród nich zachowały się egzemplarze obronnej architektury miejskiej klasy europejskiej jak np. Brama Świecka i Barnkowska w Chojnie, Brama Wolińska w Goleniowie, Bramy Wałowa, Portowa i Pyrzycka w Stargardzie Szczecińskim, także Baszta Pijacka w Pyrzycach - wkomponowana w mury obronne czworoboczna baszta służąca w Średniowieczu jako izba wytrzeźwień;
- Ośrodki władzy książęcej, biskupiej i rycerskiej w: Szczecinie, Darłowie, Pęzinie, Swobnicy, Świdwinie, Płotach oraz relikty zamków w Dobrej, Karlinie, Starym Drawsku, Drawnie, Golczewie;
- Budowle sakralne, od średniowiecza po XIX wiek; do najcenniejszych należą katedra w Kamieniu Pomorskim i w Kołobrzegu, a także kościoły Mariackie w Gryfinie, Baniach, Stargardzie Szczecińskim, Chojnie, Trzebiatowie, Trzcińsko-Zdroju;
- Granitowe kościoły z XII-XIII w. w części południowo-zachodniej Województwa, m.in. w gminie Moryń, Chojna, Mieszkowice;
- Ryglowe kościoły z XVII-XVIII w. głównie w północno-wschodniej części Województwa;

- Zespoły zabudowań poklasztornych cysterski, joannitów, norbertanów, templariuszy; pozostały one świadectwem związków i wpływów Europy Zachodniej na terenach Pomorza (Bierzwnik, Chwarszczany, Cedynia, Kołbacz, Marianowo, Jasienica, Pełczyce, Rurka, Połczyn-Zdrój);
- Założenia dworsko-pałacowo-parkowe z folwarkami, wpisane w krajobraz większości wsi zachodniopomorskich (jak unikatowe barokowe złożenia w Świerznie i Niepłocku, park w Zatonii Dolnej);
- Układy ruralistyczne z zachowaną zabudową zagrodową, murowaną i ryglową (np. w rejonie Pyrzyce, pasa nadmorskiego – Jamno, Łabusz);
- Zabytki sztuki i rzemiosła artystycznego stanowiące wyposażenie kościołów i rezydencji (np. wnętrze katedry w Kamieniu Pomorskim, kościoła w Brzesku oraz w Muzeum Narodowym w Szczecinie i Muzeum w Koszalinie);
- Architektura uzdrowska głównie w pasie nadmorskim (Świnoujście, Międzyzdroje, Dziwnów, Kołobrzeg) oraz w rejonach występowania leczniczych pokładów wód lub błot (Połczyn Zdrój, Trzcińsko Zdrój);
- Zabytki techniki i przemysłu związane z rozwojem przemysłu w XIX w., a także obiekty militarne będące pozostałościami po II wojnie światowej (umocnienia w rejonie Odry i Pojezierza Drawskiego, pasa nadmorskiego, pozostałości twierdzy kołobrzesckiej, poligon ciężkiej artylerii oraz bunkry i stanowiska artylerii nadbrzeżnej z czasów II wojny światowej w Darłowie). Do najbardziej atrakcyjnych możemy zaliczyć:
 - Kolejka wąskotorowa Gryfice-Pogorzelica,
 - Falochrony na wyspie Wolin – najdłuższy kamienny falochron w Europie
 - System kanałów, śluz, jazów, m.in. Polderu Cedyńskiego i Międzyodrza,
 - Mosty zwodzone (Dziwnów) i rozsuwane (Darłowo),
 - Umocnienia w rejonie Odry, pasa nadmorskiego i Wału Pomorskiego,
 - Latarnie morskie

Podsumowując, najważniejsze walory turystyczne Pomorza Zachodniego:

- Blisko 185 km odcinek wybrzeża Morza Bałtyckiego (prawie połowa całego polskiego wybrzeża) wraz ze wszystkimi walorami – piaszczystymi plażami, wydmi, lasami i płytkimi jeziorami nadmorskimi - stanowi podstawę dla rozwoju turystyki rekreacyjno - wypoczynkowej, typu słońce-morze-plaża, aktywnej, specjalistycznej.
- Duże obszary pojezierzy (46% powierzchni Województwa), w tym 7 jezior powyżej 1.000 ha – są podstawą dla rozwoju turystyki rekreacyjnej, aktywnej, specjalistycznej (sporty wodne, żeglarsstwo, nurkowanie, wędkarstwo).
- Obszary pojezierne dysponują znacznymi rezerwami do wykorzystania na cele turystyczne.
- Zalew Szczeciński posiada doskonałe warunki dla rozwoju różnych form turystyki aktywnej (dobrze rozwinięta infrastruktura turystyczna).
- Dobrze rozwinięta sieć rzek umożliwia uprawianie sportów wodnych oraz wędkarstwa.
- Występują dogodne warunki do tworzenia i użytkowania szlaków wodnych – spływy kajakowe.
- Niespotykane bogactwo fauny i flory na terenie obszaru ujściowego Odry - najpiękniejszym krajobrazem na świecie w latach 1993/1994 wg międzynarodowej organizacji „Naturfreunde Internationale” – daje podstawy do rozwoju turystyki krajoznawczej.
- Bardzo wysoka lesistość – 35% powierzchni Województwa – umożliwia realizowanie funkcji wypoczynkowej.
- Niespotykane walory uzdrowskie są dużą szansą na rozwój turystyki uzdrowskiej, sanatoryjnej.
- Istnieje możliwość wykorzystania dla celów zdrowotnych i rekreacyjnych występowanie wód geotermalnych.

- Niezwykle urozmaicona przyroda morskich wysp – Wolin i Uznam.
 - Ponad 20% powierzchni Województwa zajmują tereny chronione, znajduje się tutaj ponad 1000 pomników przyrody.
 - Najcenniejsze obszary objęte ochroną to – Woliński Park Narodowy, część Drawieńskiego Parku Narodowego, Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry, Drawski Park Krajobrazowy, Iłński Park Krajobrazowy.
 - Bardzo bogaty krajobraz kulturowy Województwa;
 - Liczne tereny i obiekty zabytkowe – możliwość tworzenia i eksploatacji szlaków krajoznawczych.
 - Bogate zbiory muzeów w regionie, ze względu jednak na ograniczone środki finansowe, brak możliwości odpowiedniego wyeksponowania muzealiów.
-